

Kabili v severnej Afriki.

Med prostimi prebivalci severne Afrike so Kabili jedini rod, ki je do današnjega dne ohranil svoje nekdanje običaje in svoj jezik, v tem, ko so vsi drugi rodovi bolj ali manj podležli arabskim zapovednikom, ter se z njimi zlili v jeden narod.

Kabili prebivajo dandanes ob goratih mejah algerskih, kamor so jih bili z nižin potisnili razbojniški Arabci; v teh goratih krajih so doslej še vedno prav po črnogorski kljubovali premagovalcem svoje nekdanje domovine.

Kabili obdelujejo polje ter se pečajo posebno s pridelovanjem graha, kumar, melon, čebule, repe in španskega popra; tudi različna rokodelstva jim niso neznana, posebno taka, ki so ozko združena z njihovimi potrebami.

Praznoverstvo je med Kabili zelo razširjeno. Vsak Kabilec nosi okoli vratu obešen kos pergámena, na katerem je napisan stih iz korana, verujoč, da ga ta pergamen varuje vsake nesreče. Pobožne starčke, ki je zovó Marabute, posebno česté; ti Marabuti mnogo molijo in premišljajo svete stvari.

Kabili imajo tudi učilnice, v katere hodijo njihovi otroci, da se učé potrebnih nauk. Take učilnice so navadno blizu mešit in pod nadzorstvom duhovnikov. A znanja se ne dobí mnogo v teh učilnicah; ako se Kabilec naučí čitati iz korana in umeje razjasniti nekatere stavke v njem, užé je na vrhuncu svoje učenosti in je sposoben za vsa opravila.

Kabili živé zelo priprosto. V njihovih stanovanjih se dobi samo to, česar jim je neobhodno potreba. Opójujnih pijač ne poznajo; tudi jim take pijače njihova vera ostro prepoveduje.

Kabili svoje žene mnogo bolj spoštujejo nego Arabci. Kabilke hodijo z nezakritim obrazom tudi vpríčo tujcev, oskrbujejo gospodinjstvo in različna poljska dela ter jedó skupaj z možmi pri jednej mizi. Take svobode nema Arabka, ki je popolnem sužnja svojega možá. — Obleka Kabilov je ravno tako priprosta, kakor vse druge njihove potrebe. Dolg, bel burnus, pokrivajoč vse telo, to je poglobitna njihova obleka, katere nikdar ne odlože.

Bogati Kabili se malo bolje oblačijo. Pokrivajo si glavo bodi si s turbanom bodi si s čepico, ki je narejena nekaj iz volne, nekaj iz slamnatih kit, ki so jako umetno položene jedna vrh druge.

Kabili obuvajo časi sandale, časi črevlje. Navadno ljudstvo hodi boso. Šejki ali načelniki in bogatejši Kabili nosijo ob času mirú črevlje lepšega stroja, ob vojskinem času pa rudeče skorne z ostrogami. Ostala obleka Kabilov, namreč široke, do kolen segajoče hlače, in kratek jopič, se prav malo loči od običajnega kroja Arabcev ali evropskih Turkov.

Kabili, kadar jim primanjka hrane, prihajajo s svojih gorá v nižave, kjer je Arabci najemljejo bodi si za poljsko delo, bodi si za nosače v mestih ali za zidarje in pomagače pri stavbah. Toda dolgo jim nij ostanka tu. Kadar si kaj prihranijo, brž se vrnejo v goré, da začnó kako obrtnijo; tolika je njihova ljubezen do domovine.

V.

Lisica-žálnica.

(Basen, iz Ruskega preložil A. K.)

Živéla sta mož in žena. Žena umrje, a možu se steží v srci, ter gre iskat žálnice. Ko ide po poti, sreča ga medved in ogovori: „kam li, mož?“ „Žálnice iskat; žena mi je umrla.“ „Vzemi mene!“ Starec povpraša: „ali znaš plakati?“ Medved zavrči: „m-e!“ „Ne umeješ,“ reče mož; „tako nij dobro; glas je grd!“ Mož stopi dalje; gre, gre in sreča volka; vpraša ga, a tudi ta mu nij po volji. Gre dalje ter na proti mu priteče lisica: „kam ideš, starec?“ „Žálnice iskat; žena mi je umrla.“ „Mene vzemi,“ dé ona. „Znaš li plakati?“ Lisica zaplače vele milo: „mož-i-mel-že-ni-co; zju-traj rá-no-je-vsta-já-la, mó-žu-vse-le-pó-o-prála, ju-ho, ka-šo-je-va-rí-la, in-mo-ža-re-dí-la.“ „Dobro,“ reče mož, „ti si rojena k temu poslu.“ Privede lisico domóv, posadí jo žéni k nogam, ter lisica začne plakati, a sam ide kopat jame. Ko se mož vrne, nij v izbi ni starke ni lisice. Uže davno je bila ubežala lisica in od žene dobođe same kosti. Plače mož, plače in začne samovati.